

A l'anunciar el Dr. Martra que el dia 13 de febrer, primer diumenge de Quaresme de 1701, es posaria solemnement la primera pedra, explotà tan fort entusiasme i aplaudiment, que repercutí a tots els pobles veïns, assistint a dita festa amb els seus propis Rectors.

Vingué a posar la primera pedra, per delegació del Sr. Bisbe, el Molt Illtre. Dr. Rafel Sostre, Canonge de la Seu de Girona.

No es pot descriure el transport d'alegria d'aquella bona gent. Petits i grans, plens de joia es felicitaven mutuament per haver arribat aquella benhaurada hora.

¡Quina Comunió General tan fervorosa no farien com a preparació! Com Jesús Sagramentat prendria el vot d'un poble com homenatge d'un amor sincer! ¡Com beneiria aquella titànica empresa!

Formaren tot seguit brigades d'obrers, disputant-se qui millor podria esmersar-hi més esforç i més treball. Els grandiosos fonaments anaven obrint-se. Cada dia la plaça de l'Església era un bellugament, un formigueig que, a rua feta, hi portaven el seu gra de sorra, mentres que els pescadors, además de llur treball, donaven generosos una part de les seves pesqueres per a dita obra. Mai havien vist els segles tanta afició. Prou sabien que es tractava d'una obra gegantina. No necessitaven que els animés el Dr. Martra. No desmaiaven en aquesta **obra de romans**.

Cada dècada d'aquell segle era pels nostres avis un verdader regosig, contemplant com aquell magestuós temple anava brotant de la terra.

En l'any 1727 tenien ja bastant adelantades les parets exteriors. Es tractava del coronament de l'edifici; es feien preparatius per a construir la gran volta d'estil gòtic. L'arquitecte tenia llest el seu plànol i començava a donar disposicions per a assegurar-la, quan veus aquí que una fatal notícia va córrer per tot el poble corprenent a tothom amb la inesperada mort del qui era là ànima d'aquella obra, el gran Dr. Martra, qui entregà la seva ànima a son Creador el dia 26 d'octubre de 1729, després d'haver rebut amb tota edificació el Sant Viàtic, acompanyant a Jesús Sagramentat tot el poble, com també assistiren a son enterrament que tingué lloc dintre l'Església de Sant Martí d'Empúries, fent presència 19 Sacerdots i Presta, com diu la seva partida de defunció.

El nom del Dr. Rafel Martra no pot quedar en l'oblit. Es fa mereixedor que les bons escalencs el nomenin amb tot el seu respecte i veneració, honrant i perpetuant la seva memòria com un dels homes més eminents que, com estrella de gran magnitud, han passat per nostra aimada vila.

Mort el Dr. Martra, no podia quedar orfe l'església de la Escala, ni tampoc desamparada dita obra. El succeí Mossèn Joan Oliver que amb molt bon encert la portà a cap, exceptuada la façana d'estil renaixement que es construí més tard celebrant la festa de la benedicció d'aquesta Església Parroquial el dia 3 d'octubre de 1739.

Si gran fou la festa quan es posà la primera pedra, més encara la d'aquest dia en que vegeren realitzats els seus somnis, deixant a les generacions esdevenidores aquest monument per a qu servís a l'ensem de far per a no estrellar-nos en la incredulitat, i prosseguissim segurs d'aquesta Arca Santa en el mar tempestuós d'aquest mon fins a arribar a la possessió de l'eterna glòria con tan es proposaren nostres immortals avant-passats, amb aquest preuat recort.

Glòria i record pels nostres avis.